Zakład Narodowy
im. Ossolińskich
Lwów I

Pojedyńczy numer 10 groszy

GŁOS WĄGROWIECKI

Wychodzi na każdy wtorek, czwartek i niedzielę.
Przedpłata w Wągrowcu w ekspedycji wynosi miesięcznie 1,15 zł, kwartalnie 3,45 zł, z odnoszeniem w dom miesięcznie 1,20 zł, kwartalnie 3,60 zł. Na poczcie miesięcznie 1,40 zł, kwartalnie 4,20 zł. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub t. p., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a prenumeratorzy nie mają prawa do odszkodowania.

Adres Redakcji i Administracji Wągrowiec, ul. Kościuszki 5. Tel. 126. Ogłoszenia 35 groszy słowo, na stronie 5 łamowej. Reklamy na stronie 4 łam.: na 1-szej stronie 50 groszy, na nast. 40 gr. za wiersz milim. W dziale „Nadesłane" 40 groszy za milimetr. Dla poszukujących pracy 20 % zniżki. Przy powtarzaniu udziela się rabatu. Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11-tej przed południ. w dniu wydania numeru.

Nr. 88 | WĄGROWIEC wtorek, dnia 2 sierpnia 1938 r. | Rok XIII

Udała kontrofensywa chińska

Hankau, 1. 8. Według doniesień ze źródeł chińskich, na froncie Kiukiang-Peng-Czeh podjęta została wielka chińska kontrofenzywa, która podobno miała osiągnąć poważne rezultaty.

W wielu punktach podjęto cały szereg ataków. Akcja była przede wszystkim skierowana przeciwko japońskim liniom komunikacyjnym z Hu-Kau wzdłuż wybrzeża jeziora Poyang, na południe i poprzez jezioro na zachód, które to linie określa się jako decydujące dla dalszych operacyj japońskiej armii i floty powyżej Kiukiangu.

Odcięcie przeprawionych już sił wojennych, które brały udział w zdobyciu Kiukiangu, od głównych sił japońskich i od sił znajdujących się na drodze do Szanghaju oraz innych stojących na wschodzie posiłków, mogłoby bardzo opóźnić marsz na Hankau.

Dalsze doniesienia podają, że ofensywie tej, w której tu wielką pokładają nadzieję, również Japończycy przypisują duże znaczenie.

Silne oddziały wojsk japońskich zostały już w szybkim tempie przerzucone na najbardziej zagrożone punkty, z tym, żeby starały się odebrać 5 strategicznie ważnych punktów, które podczas tych walk wpadły w ręce Chińczyków.

Oficjalna wizyta francuskiej floty wojennej w Gdyni

Warszawa, 1. 8. W pierwszej połowie sierpnia przybędą do Gdyni z wizytą 3 kontrtorpedowce francuskiej marynarki wojennej.

Załogę tych jednostek stanowią uczniowie szkoły morskiej.

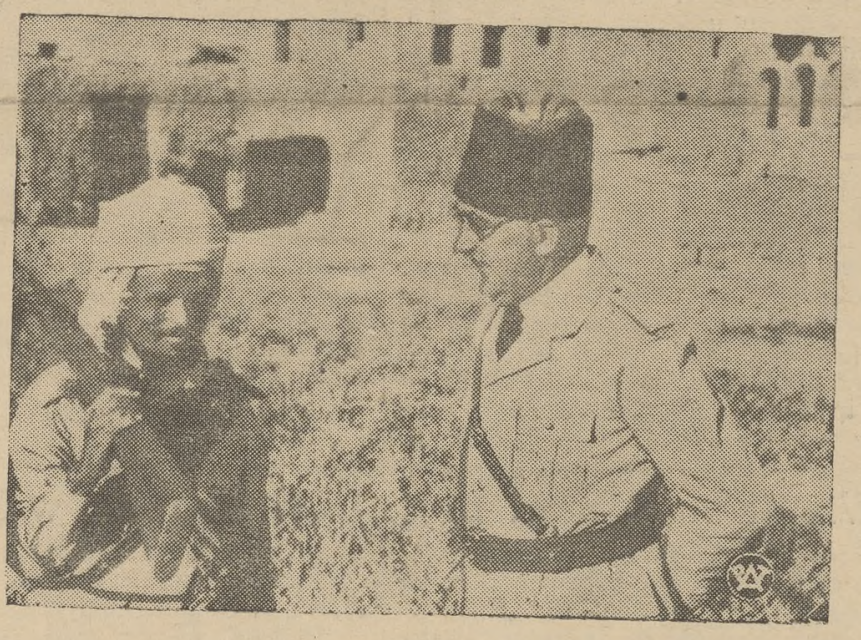
Japonia o naruszeniu granicy Mandżuko przez Sowiety

Tokio, 1. 8. Nowe naruszenie granicy na północ od Szangfeng na wschodniej granicy Mandżuko, gdzie żołnierze sowieccy ostrzeliwali straż graniczną — uważa się w Tokio za wypadek poważny.

Dowództwo armii koreańskiej komunikuje: W piątek żołnierze sowieccy przekroczyli granicę sowiecko-mandżurską na południowy zachód od Szangfeng i rozpoczęli budowę umocnień polowych. Japońsko-mandżurskie patrole graniczne wyparły napastników, wycofując się następnie na okoliczne wzgórza, aby nie dawać powodów do dalszych powikłań.

W piątek w godzinach popołudniowych po nadejściu posiłków oddziały sowieckie natarły na patrole japońsko-mandżurskie, które atak odparły.

Inż. Jan Martynik z Krakowa -- pierwszy Polak w Jamanie (Arabja Południ.) doradca gospodarczy i rzeczoznawca wiertniczy króla Jachii i pułkownik wojsk jamanskich

Na zdjęciu — inż. Jan Martynik wraz z żołnierzem ze swej gwardii przybocznej.

Min. Beck w drodze do Oslo

Goeteborg, 1. 8. Minister spraw zagranicznych Józef Beck w towarzystwie małżonki przybył w niedzielę na pokładzie statku „Holland" do Goeteborgu, po czym udał się w dalszą drogę do Oslo.

Samolot zapalił się na pogrzebie kpt. Jonescu

Czerniowce, 1. 8. Podczas uroczystości pogrzebowych kapitana Jonescu w Czerniowcach, zabitego w katastrofie lotniczej na Bukowinie, jeden z samolotów rumuńskich, który oddawał ostatnią cześć zmarłemu, przelatując nad cmentarzem, stanął nagle w płomieniach z powodu defektu motoru.

Samolot zmuszony był lądować, przy czym został ciężko uszkodzony. Pilot i mechanik wyszli z wypadku bez szwanku.

Katastrofa lotnicza we Włoszech

Rzym, 1. 8. Na lotnisku w Padwie spadł w sobotę z wysokości 400 metrów samolot ćwiczebny, pilotowany przez pułkownika wojsk lotniczych.

Pilot poniósł śmierć na miejscu.

Slady zaginionego samolotu

Manilla, 1. 8. W ciągu poszukiwań za zaginionym samolotem natrafił okręt „Meigs" na rozlaną na morzu oliwę, w odległości 500 mil od Manili, w miejscu, nad którym prowadziła trasa samolotu. Urzędnicy amerykańskiego towarzystwa lotniczego przypuszczają, że samolot opadł na wodę w oznaczonym miejscu, ale nie zatonął, tylko został uniesiony przez fale.

Skutki burz w Tyrolu

Wiedeń, 1. 8. Panujące od kilku dni burze i ulewy w Tyrolu wschodnim wyrządziły wielkie szkody. Cztery mosty zostały zerwane. Plony w kilku miejscowościach zniszczone.

Zakaz wywieszania obcych flag na Węgrzech

Budapeszt, 1. 8. W węgierskim dzienniku oficjalnym ogłoszono zarządzenie, zabraniające wywieszania flag o barwach państw obcych na domach prywatnych, hotelach, przed sklepami, teatrami lub kinematografami.

Zarządzenie to nie dotyczy konsulatów i poselstw państw obcych, oficjalnych delegacyj oraz gmachów w których odbywają się kongresy, wystawy międzynarodowe lub imprezy sportowe.

Rozwiązanie kartelu drożdżowego

Warszawa, 1 8. Dawno zapowiadane i oczekiwane rozwiązanie kartelu drożdżowego nareszcie staje się faktem.

Jak się mianowicie dowiadujemy, minister przemysłu i handlu powziął decyzję rozwiązania kartelu drożdżowego, a ściślej Zrzeszenia producentów drożdży z dniem 15 sierpnia br.

Równocześnie fabryki, wchodzące w skład kartelu otrzymały zalecenie stworzenia dobrowolnej organizacji branżowej przemysłu drożdżowego, przy czym w zaleceniu tym zakreślono termin powstania organizacyj dobrowolnej do dnia 1 września br. O ile by do tego czasu nie zostało utworzone zrzeszenie dobrowolne — wówczas minister przemysłu i handlu, opierając się na odpowiednim artykule ustawy przemysłowej, zarządzi stworzenie przymusowej organizacji branżowej w przemyśle drożdżowym.

Warto przypomnieć, że kartel drożdżowy obejmował 6 wielkich fabryk drożdży. Tak mała liczba fabryk drożdży była właśnie wynikiem polityki kartelu, który szereg fabryk zlikwidował, właścicielom zaś wypłacał odszkodowanie wzamian za zaprzestanie produkcji.

Jak się dowiadujemy, równocześnie z zarządzeniem o rozwiązaniu kartelu drożdżowego, rozwiązane też zostały umowy z drożdżowniami gdańskimi.

Cała opinia publiczna przyjmie decyzję ministra przemysłu i handlu o rozwiązaniu kartelu drożdżowego z najwyższm zadowoleniem, tymbardziej, że w ślad za tym zarządzeniem oczekiwać należy rychłego potanienia drożdży.

Zderzenie pociągów kolei podziemnej w Paryżu

Paryż, 1. 8. W sobotę o godzinie 18 min. 20 pociąg kolei podziemnej, podążający w kierunku stacji Nation, wpadł na pociąg, stojący na stacji Combat.

47 pasażerów, którzy odnieśli lekkie rany, po opatrunku udało się do domu.

Tylko jednego z rannych umieszczono w szpitalu.

Sprawa konsulatu polskiego w Charbinie

Tokio, 1. 8. Ostatnio toczą się pomiędzy ambasadą polską a japońskim min. spraw zagranicznych oraz przedstawicielstwem dyplomatycznym Mandżuko w Tokio rozmowy dotyczące uregulowania sytuacji konsulatu polskiego w Charbinie.

Upały w Albanii

Tirana, 1. 8. Fala upałów nawiedziła Tiranę. Temperatura sięga 37 stopni w cieniu.

Z tradycyj kościelnych

U źródła wiary ludu warmijskiego

Odpust w Gietrzwałdzie ku czci Najśw. Panny Marii Anielskiej

Jak wiadomo w dniu 2 sierpnia Kościół kotolicki obchodzi uroczystość Najśw. Panny Marii Anielskiej. Powstała ta uroczystość jeszcze za życia św. Franciszka z Assyżu, któremu w małym kościółku włoskim pod Assyżem, zwanym Porciunkulą, objawił się Chrystus z Najśw. Panną Marią, otoczony niezliczonym zastępem aniołów.

Sw. Franciszek poprosił wtedy Matkę Boską, aby wyprosiła u Zbawiciela całkowity odpust grzechów wszystkim tym, którzy się szczerze wyspowiadają i zwiedzą wspomniany kościółek pod wezwaniem Najśw. Panny Marii Anielskiej.

Słynny ten odpust Porciunkuli rozciągnął kościół w późniejszych wiekach na wszystkie kościoły trzech przez św. Franciszka założonych zakonów, jak też na wiele innych kościołów i kaplic świata katolickiego. To też w dniu 2-go sierpnia co roku liczne rzesze wiernych wszystkich krajów katolickich ciągną z nabożeństwem do kościołów, uświęconych odpustem, nadanym przez samego Zbawiciela.

Jednym z takich miejsc odpustowych jest mała wioska Gietrzwałd, pod Olsztynem na Warmii, dziś pod zaborem pruskim pozostającej. W tej wiosce na pociechę ludowi gnębionemu za wiarę, objawiła się Matka Boska, Królowa Korony Polskiej i zabłysnęła rozlicznymi łaskami.

Było to w roku 1877, w okresie pierwszej fazy ucisku Polaków pod zaborem pruskim. Przed tym objawieniem Gietrzwałd był mało znaną wioską w tym oddalonym zakątku ziemi polskiej. Z kronik wiemy tylko, że w r. 1717 ówczesny biskup warmijski Szembek z polecenia Ojca św. ukoronował obraz M. B. Częstochowskiej, znajdujący się w kościele gietrzwałdzkim.

I dopiero po objawieniu sława Gietrzwałdu rozeszła się na cały kraj. Ze wszystkich stron popłynęły do tej nieznanej przed tym wioski liczne pielgrzymki. A chociaż komisje biskupie nie stwierdziły tam cudów podobnych jak w Częstochowie lub w Lourdes, to jednak faktem jest, że wiele różnych łask wyprosili sobie wierzący pielgrzymi u Matki Boskiej Gietrzwałdzkiej, o czym świadczą liczne złote i srebrne wota.

Corocznie kilka razy, a m. i. dnia 2 sierpnia przybywają do Gietrzwałdu liczni pielgrzymi, aby u stóp Bogarodzicy znaleść ukojenie i pokrzepienie na duchu.

Z pobytu angielskiej pary królewskiej w Paryżu

Królowa angielska odwiedziła w szpitalu p. Harvey — angielkę zamieszkałą we Francji od 50-ciu lat, która całe życie pragnęła być przedstawioną królowej.

Zamknięcie 3 klasztorów w Salzburgu

Rzym, 1. 8. „Osservatore Romano" donosi, że trzy klasztory katolickie w Salzburgu zostały zamknięte. Przełożeni klasztorów Kapucynów, Franciszkanów i Sióstr Kapucynek otrzymali rozkaz natychmiastowego opuszczenia gmachów zajmowanych od lat przez te zgromadzenia zakonne.

Dziennik donosi również, że obowiązkowe nauczanie religii zostało, na mocy wydanego niedawno rozporządzenia władz, zniesione w szkołach handlowych na terenie byłej Austrii.

Dieci polskie z Niemiec na filmie

Na kilku koloniach, na których przebywały dzieci polskie z Niemiec, dokonano zdjęć do 300-metrowego filmu, wykonanego przez Wydział Filmowy PAT'a a sfinansowanego przez Polski Związek Zachodni. W ten sposób społeczeństwo, świadczące na rzecz akcji kolonijnej dla dzieci polskich z Niemiec, będzie miało możność przyjrzenia się życiu kolonijnemu, które ze względu na swe wartości zdrowotne i wychowawcze ma szczególnie duże znaczenie dla Polaków w Niemczech. Film ukaże się we wrześniu br. (ZAP)

Na koniu dokoła Europy

Bydgoszcz, 30. 7. Z Bydgoszczy wyruszył na koniu dookoła Europy trener koni Adolf Werner de Rudroff (Prądy 17). Zamierza on utrzymywać się w czasie przejazdu przez Europę z występów i popisów swego tresowanego konia.

Wizyta min. mar. bryt. Duff Coopera w Gdyni

Pierwszy lord admiralicji brytyjskiej Duff Cooper odbędzie w ciągu sierpnia jachtem admiralicji „Enchanteress" podróż do portów morza Bałtyckiego.

Pierwszy lord admiralicji odwiedzi kolejno Kilonię, Gdynię, Gdańsk, Helsinki, Sztokholm i Kopenhagę.

Podróż będzie miała charakter prywatny.

Skreślenie żydów z listy adwokackiej w Wiedniu

Berlin, 30. 7. 721 adwokatów żydów należących do izby adwokackiej w Wiedniu, uległo skreśleniu z listy i pozbawieniu prawa wykonywania zawodu.

Odkrycie nowych złóż ropy naftowej

Lwów, 30. 7. Z Sambora donoszą: W czasie próbnych wierceń natrafiono w miejscowości Zwór, oddalonej o 20 km od Sambora na bogate złoża ropy naftowej. Przy użyciu prymitywnych narzędzi osiągnięto w czasie doby produkcję 1 wagonu ropy.

Pierwszy pasażer „Lotu" na linii Palestyna -- Kowno

Ryga, 30. 7. Donoszą z Kowna: Wylądował tu w środę samolot Pol. Linii Lotniczych „Lot", na którego pokładzie przybył pierwszy pasażer odbywający polskim samolotem podróż z Palestyny do Kowna.

Cmentarzyska przedhistoryczne

Swiecie, 30. 7. We wsi Bagniewo odkryto cmentarzysko przedhistoryczne. Zbadaniem wykopaliska zajmie się Muzeum Miejskie w Toruniu.

Samochód w płomieniach

Nakle, 30. 7. W Brzeźnie pod Naklą zdążający z Poznania do Wrześni samochód, na skręcie szosy, wpadł na przydrożne drzewo. Samochód, uległszy rozbiciu, stanął w płomieniach. Znajdował się w nim właściciel Edward Miller oraz szofer Mielcarek, obaj z Wrześni.

Całe szczęście, że w tym momencie nadjechał autobus Pozn. Linij Autob., którego obsługa zdołała ugasić pożar przy pomocy gaśnicy. Pasażerowie samochodu doznali lekkich obrażeń.

Rewizyta prezydenta Finlandii w Tallinie

Helsinki, 1. 8. Prezydent Finlandii Kallio udaje się w dniu 15 sierpnia z rewizytą do Tallina.

Nowi premierzy republik sowieckich

Moskwa, 1. 8. Prezesem rady komisarzy ludowych Ukrainy sowieckiej został mianowany Korotczenko, Białorusi sowieckiej — Kiselow, Turkmenii — Hudai Bergenow.

Władysław Janta - Połczyński 3

RAMOTY MYŚLIWSKIE

Aha! — teraz rozumiem twój upór, wiem co myślisz — poznałem twoje niecne zamiary. Sądzisz. że oddziedziczysz po mnie, o moją śmierć ci chodzi — na moje życie godzisz, na moją sukcesją czyhasz zbereźniku!... Ale mylisz się grubo — nic z tego nie będzie, trzeba ci wiedzieć, że testament zrobiłem na... na mojego syna... tak mam syna — o czym nikt nie wie — naturalnego oczywiście. Temu zapisałem wszystko co mam i co jeszcze dorobię...

Czekając jakie to niezwykłe zwierzenie wywoła efekt, umilkł i patrzał ponuro i złowieszczo.

— Ale wiesz co? — zawołał z nowym ożywieniem — jak nawrócisz do brzegu, jak mnie żywym przywieziesz, gotów jestem zmienić testament. Słyszysz niegodziwcze! — wybaczę — jak Boga kocham wybaczę... Ciebie zrobię spadkobiercą.. uniwersalnym...

W tym załopotało w trzcinie, szum zrywającego się stada wstrząsnął powietrzem. Kilkanaście kaczek z wrzaskiem podniosło się w górę i zanim temu zapobiedz zdołałem, wujek zapominając wszystkie cenne przestrogi i napomnienia, syna naturalnego, ostatnią spowiedź i zmianę testamentu, w zapale myśliwskim porwał się na nogi i chwycił za strzelbę... Dwa strzały huknęły prawie jednocześnie. Potym wujek zatoczył się, rozkrzyżował ręce, pochylił się w prawo, potym w lewo i znikł mi z oczu jak Prozerpina w czeluściach Hadesu.

Stało się to wszystko szybciej, niżem to zdołał opowiedzieć. Łódka przechyliła się gwałtownie; instynktem wiedziony rzuciłem się w drugą stronę i w czas jeszcze chwyciłem wuja za kołnierz.

Wyciągnąłem go jak szczupaka z więcierza; nie klął już, nie wymyślał nawet, tylko jak ryba wydobyta z żywiołu swego, ruszał wąsami i parskał płynem którego żaden aptekarz nie uznał by za „aqua destillata".

Tfu! — były jego pierwsze słowa — tfu z taką gościnnością!

KONIEC

NOWA GAWĘDA O PANU DOMEJCE I DOWEJCE

Znal ście państwo pana Domejkę z Moczymordiszki? Był to boćwinę uprawiający szlachcic mały, przysadzisty, z brzuchem okrągłym, twarzą pucułowatą, wąsem zadzierzystym, nosem szerokim, który upiększała brodawka, czarnym włosem porosła.

Nie znaliście go? A to szkoda, bo był to człowiek zajmujący.

A pana Dowejkę z Slepejkiszki także nie?

I na tym straciliście. Ja znałem obydwóch. Pan Dowejko dla odmiany wysoki, chudy, z długimi wiechatymi na dół zwieszającymi się wąsami, jak wiatrem poszarpana strzecha. Obaj drążkowa szlachta. Bardzo poczciwi, ale siarczyście czupurni, jak wszyscy Litwini. Oj! nie zdrowo z nimi zadzierać!

Pan Mickiewicz w „Ostatnim zajeździe na Litwie" już o nich wspomina, ale ani ich rodowodu, herbu, jakim się pieczętowali, ani nazw ich posesji nie podaje. Wiemy tylko, iż spór o niedźwiedzią skórę w dozgonną przyjaźń się zamienił, że Dowejko wziął siostrę Domejki za żonę, a Domejko pojął siostrę szwagra Dowejkównę. Z skojarzonych rodów wynikła konsolacja, jak się zdaje poszła w ślady swych dziadów, bo obaj tylko jedną literę różniący się boćwinkowie, żyli i teraz zgodnie i nie było nigdy powodu do chwytania za strzelbę, a tem mniej do nabijania pistoletów.

Przyczyniło się do tego, iż w jednym urodzili się miesiącu, do jednej chodzili szkoły i do jednej akademii, jak się zdaje smorgońskiej. Domejko gadativus, jak pan Rejent Bolesta, trajkował jak pytel i machał przy tem śmigami jak wiatrak, Dowejko na odmianę zwykle siedział cichutko, patrzył i słuchał, pary z gęby nie puszczając.

Mimo tak wielkiej różnicy temperamentu, łączyła ich przyjaźń od kołyski, która nie dla niedźwiedziej, ale dla pospolitej, podłej baraniej skóry, o mało co nie zmieniła się w zaciętą inimicycję. A jak to było, zaraz opowiem.

Pan Domejko w sztuce myśliwskiej nie był ze wszystkiem wyedukowany, a przy nadarzających się działaniach zastępował biegłość dyplomacją! W danej chwili stanowczych i aktywnych czynów łowieckich z bronią w ręku, składał się i celował długo i subtelnie, nie mogąc się zdecydować na pociągnięcie cyngla. Mierzył i mierzył... aż wreszcie — buf! — gruchnął przeciągle z dobrze wychlastanej kapiszonowej „sagalasówki", gdy skopyra migał już tylko na horyzoncie i kiwając osmykiem, ze strzelca się naigrawał.

A uchodziło to wszystko in illo tempore! „Łowiec" tkwił jeszcze w tajnikach siatki mózgowej Szanownej Dyrekcji Towarzystwa Łowieckiego, którego egzystencja znajdowała się też jeszcze w formacji embrionu. (C. d. n.)

KRONIKA

KALENDARZYK

Wtorek, 2 sierpnia. N. M. P. Anielskiej
Wschód słońca g. 3,58 Zachód g. 19,29
Wschód księżyca g. 12,33 Zachód g. 22,13
Sroda, 3 sierpnia. Znal. rel. św. Szczepana
Wschód słońca g. 4,00 Zachód g. 19,26
Wschód księżyca g. 13,40 Zachód g. 22,44

Wągrowiec

Porządek nabożeństw w kościele poklasztornym

W czwartek, dn. 4. VIII. Godzina Święta o godz. 3 popoł. Przed tym od godz. 2 spowiedź. Po godzinie świętej nie słucha się spowiedzi.

Kwesta uliczna. Ubiegłej niedzieli z okazji „Dnia Sokoła", odbyła się kwesta uliczna, przeprowadzona przez miejsc. Tow. Gimn. „Sokół".

W ubiegłą niedzielę odbył się w parafii farnej w Wągrowcu odpust ku czci św. Jakóba, w którym wzięły udział liczne rzeszy wiernych z wszystkich okolicznych parafii. Pontyfikalną mszę św. celebrował ks. prob. Tomaszewski, w czasie której kazanie wygłosił O. Dągielski z zakonu OO. Franciszkanów. O godz. 3-ciej po południu odbyły się uroczyste nieszpory.

Jajka będziemy kupować na wagę. W ostatnim Dzienniku Ustaw R. P. ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sprzedaży w handlu detalicznym jaj kurzych.

W myśl tego rozporządzenia z dniem 28 sierpnia br. sprzedaż jaj kurzych w krajowym handlu detalicznym powinna być dokonywana na wagę, handlujący zaś obowiązani są uwidaczniać, czy jajka są świeże, czy też konserwowane.

Wspomniany przepis nie dotyczy hodowców kur, którzy mogą nadal sprzedawać jaja na sztuki.

Konfiskata map niemieckich. Starostwo bydgoskie skonfiskowało tendencyjną mapę niemiecką, drukowaną w 1938 r. w Berlinie, na której zachodnie dzielnice Polski włączone zostały przez rysownika do Niemiec. Zwłaszcza wielką zaborczość okazano w stosunku do Śląska i Pomorza.

Większa ilość tych map skierowana była do bydgoskich niemieckich księgarni bez specjalnego zamówiekia z ich strony. Cały nakład został zajęty i zniszczony.

Brak rąk do żniw. Wtorkowy nr. I. K. C. pisze: Polska Ag. Agrarna donosi: Na terenie powiatu wągrowieckiego w Wielkopolsce brakło robotników do prac żniwnych.

Miejscowi bezrobotni wyjechali do Niemiec i do Francji. Fakt ten spowodował, że w miejscowym starostwie zjawiła się delegacja robotników, komunikując, że musi poddać rewizji swój stosunek do Pomocy Zimowej dla bezrobotnych, ponieważ za udzieloną pomoc bezrobotnym staje się wzamian przed faktem braku robotników w najważniejszym okresie prac rolnych.

Piorun zabił 3 osoby, a 2 ciężko poraził. Podczas burzy, jaka przeszła w piątek nad Wielkopolską, w majątku Białosik pod Szamotułami grom uderzył w stóg, przy którego układaniu zatrudnionych było kilku robotników. Piorun zabił 33-letniego Franciszka Witkowiaka, 34-letnią Zofię Sliwinkową i 28-letnią Stanisławę Piechocką. Ponadto dwie osoby zostały ciężko porażone.

Związek Powstańców Wlkp. Koło Czwartaków Wągrowiec, odbędzie swe zebranie miesięczne w środę, dnia 3 sierpnia rb. o godz. 20-tej w lokalu Starej Strzelnicy.

Z powodu zjazdu uprasza o gremialne przybycie Zarząd.

Niezwykły okaz grzyba

Bydgoszcz, 1. 8. W lasach podmiejskich pod Bydgoszczą znaleziono niezwykły okaz grzyba o wadze 1,10 kg. Niezwykły grzyb przesłany został uniwersytetowi poznańskiemu.

Dni Katolickie dla nauczycieli

Katolickie Stowarzyszenie Mężów w Poznaniu, wzorem lat ubiegłych organizuje w Gnieźnie w dniach od 16 do 22 sierpnia br. dni katolickie dla nauczycieli.

Celem tych „Dni" jest krzewienie katolickiej myśli wychowawczej i życia wewnętrznego wśród nauczycielstwa. Nadmieniamy przytym, że mają one charakter naukowy i dlatego referaty, w których omawiać się będzie zagadnienia religijne, wychowawcze i społeczne, opracowane zostaną przez wybitnych znawców tematu.

Cztery dni poświęca się na omówienie powyższych zagadnień, dwa zaś ostatnie przeznacza się na rekolekcje. Na zakończenie przewiduje się urządzenie wycieczki.

Koszt całkowitego utrzymania wyniesie około 5,— zł.

Dotąd urządzane Dni cieszyły się wielkim powodzeniem, a uczestnicy, których liczba z roku na rok wzrasta wyrażają się o nich z entuzjazmem. Na zjeździe odbytym niedawno w Jarocinie, nauczycielstwo w powziętych rezolucjach wyraziło przekonanie, że w czasie tegorocznych wakacji letnich należy zorganizować we wszystkich diecezjach Polski, podobne „Dni" dla profesorów i nauczycieli wszystkich stopni szkolnictwa.

PT. Nauczycieli jak najserdeczniej na Dni zapraszamy.

Wszelkich informacji udziela: Katolickie Stowarzyszenie Mężów w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 22 III. p. tel. 2697.

Przed świętem najstarszego pułku piechoty Legionów w Wilnie

W dniach od 6-go do 8-go sierpnia br. obchodzi się w Wilnie święto najstarszego legionowego pułku piechoty. Zdjęcie przedstawia Marszałka Józefa Piłsudskiego na święcie pułkowym w roku 1923.

Miesiące i pory roku

Miesiąc sierpień w obyczaju ludowym

Lud nasz polski wszystkie niemal święta kościelne i dnie ważniejszych Swiętych Pańskich zastosowywuje do swoich wyrocznic o pogodzie na najbliższą przyszłość. W miesiącu sierpniu, mimo, że jest on jeszcze okresem lata, lud nasz wiejski wyciąga już wnioski jaka będzie jesień i jaka będzie zima.

Taką wyrocznią n. p. jest pogoda w dniu św. Wawrzyńca (10-go), w którym to dniu mówią po wsiach:

„Wawrzyniec pokazuje,
Jaka jesień następuje..."

Podobne przysłowie jest w użyciu w dniu 24-go św. Bartłomieja:

„Bartłomiej zwiastuje
Jaka jesień następuje..."

Dzień 20-go św. Bernarda przepowiada już przebieg zimy. Mówią więc:

„Gdy na św. Bernarda ziemia twarda — będzie zima harda".

Dalej według wierzeń ludowych, o ile w sierpniu „w pierwszym tygodniu pogoda stała — będzie zima długo biała". Nie tylko o jesieni i zimie, ale także o reszcie lata wyciąga się w sierpniu przepowiednie.

Górale w Tatrach i na Podhalu uważają, że jeżeli w sierpniu mgły w górach, to napewno przyjdą deszcze, jeżeli zaś mgły suną nisko w dolinach można wierzyć w długą jeszcze i piękną pogodę.

Tak samo jeżeli dzień 15-go Wniebowzięcia N. P. Marii jest pogodny, lud wierzy święcie, że reszta lata będzie ciepła i zakończy się pogodą; jeżeli zaś dzień ten jest deszczowy, to napewno reszta lata będzie zimna i prędko jesień przyjdzie.

Ponieważ sierpień jest zarówno miesiącem zbiorów, jak i okresem ciężkiej pracy w gospodarstwie, mówi się:

„Z sierpem w ręku witać sierpień,
Wiele uciech, wiele cierpień".

Mimo to jednak miesiąc ten a zwłaszcza jego pierwsza połowa, to okres najpiękniejszy dla rolnika, okres zbierania plonów za całoroczny trud i znoje. W tym miesiącu też przeważnie obchodzi się po wsiach z okazji ukończenia żniw t. zw. „dożynki", piękną i tradycyjną uroczystość rolniczą, od wieków obchodzoną w Polsce.

Roboty wykopaliskowe

Kalisz, 1. 8. Inż. Bogdan Querquin, asystent architektury na politechnice warszawskiej zbadał tereny na Zawodziu i na Starym Mieście w Kaliszu, gdzie ciągną się stare mury warowne Kalisza. Inż. Querquin uzyskał też pozwolenie władz powiatowych na przeprowadzenie robót wykopaliskowych, które przyczynią się do wyjaśnienia niejednego momentu z historii prastarego grodu nad Prosną.

Bandyta Leśniewski zawisł na szubienicy

W piątek o godz. 23.30 na dziedzińcu więziennym przy ul. Młyńskiej w Poznaniu stracony został 52-letni bandyta Leśniewski.

Leśniewski skazany był w 1920 r. na karę śmierci przez powieszenie na dokonanie licznych mordów i rabunków. Wówczas jednak ułaskawiono go, zamieniając karę śmierci na dożywotnie więzienie. Wkutek poprawnego zachowania się, Leśniewskiego po 15 latach wypuszczono na wolność. W 8 dni po wyjściu z więzienia zamordował on siostrę swego kolegi więziennego, z którym przebywał na św. Krzyżu w jednej celi. Leśniewski za czyn ten został skazany na karę śmierci. Prośba o uskawienie, wniesiona do Pana Prezydenta została odrzucona.

W piątek do Poznania przybył pomocnik kata Brauna, by wykonać wyrok.

Wiadomość o odrzuceniu prośby o ułaskawienie przyjął Leśniewski zupełnie spokojnie i wyraził jedynie życzenie, by dostarczono mu papierosów. Skazańca przygotował na śmierć kapelan więzienny ks. Spachacz. Krótko przed godziną 23,30 do celi przybył prokurator sądu okręgowego, który odczytawszy wyrok, polecił wyprowadzić skazanego na dziedziniec więzienny i oddał go w ręce kata.

Punktualnie o godz. 23.30 Leśniewski zawisł na szubienicy. Sprawiedliwości stało się zadość.

RADIO

Program ogólnopolski

Wtorek, dnia 2. VIII. 1938

6.15—8.10 Audycja poranna
11.57 Sygnał czasu i hejnał
12.03 Audycja południowa
15.15 Audycja dla dzieci starszych
15.35 Przegląd aktualności finansowo - gospodarczych
15.45 Wiadomości gospodarcze
16.00 Orkiestra salonowa
16.45 „Wędrówki po Polesiu"
17.00 Płyty
18.00 Tęcza w błocie — pogadanka
18.10 Koncert z Krzemieńca
19.10 „Na Murman"
19.30 Pogadanka aktualna
19.40 Koncert rozrywkowy
20.45 Dziennik wieczorny
20.55 Pogadanka aktualna
21.00 Audycja dla wsi
21.10 Z albumu Sląskiej Pozytywki
21.50 Wiadomości sportowe
22.00 Płyty
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny
23.15—23.55 Płyty

Środa, dnia 3. VIII. 1938

6.15—8.10 Audycja poranna
11.57 Sygnał czasu i hejnał
12.03 Audycja południowa
15.45 Wiadomości gospodarcze
16.00 Orkiestra smyczkowa
16.45 „Przed wymarszem Kadrówki"
17.00 Płyty
18.00 „Bławatki i kąkole" — pog.
18.10 Recital skrzypcowy
18.45 „Pan Bratkowski" — opowiad.
19.05 Recital śpiewaczy
19.25 Pogadanka aktualna
19.35 Koncert rozrywkowy
20.45 Dziennik wieczorny
20.55 Pogadanka aktualna
21.00 Audycja dla wsi
21.10 „Chopin a polska ziemia"
21.50 Wiadomości sportowe
22.00 Koncert wieczorny
22.55 Przegląd prasy
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny, Pogadanka aktualna w języku francuskim
23.15—23.55 Płyty

Uruchomienie fabryki

W Bydgoszczy rozeszły się pogłoski o bliskim uruchomieniu nieczynnej od kilku lat fabryki sygnałów kolejowych, która ma podobno otrzymać zamówienia zagraniczne z Rumunii i Bułgarii. Na razie wiadomo, że w sprawie tej przeprowadza się pertraktacje.

200-lecie cechu

Cech piekarski w Krobi obchodził ostatnio uroczyście 200-lecie swego istnienia a w związku z tym jubileuszem dokonał poświęcenia nowego sztandaru. Poza nabożeństwem odbyło się uroczyste jubileuszowe zebranie członków cechu z udziałem przedstawicieli władz, duchowieństwa, miasta, cechów zamiejscowych, gości itd. Najstarsi członkowie cechu otrzymali dyplomy pamiątkowe.

Monety z XVII wieku

Z Brzeżan donoszą: W czasie robót ziemnych znaleziono w Brzeżanach duży garnek, wypełniony monetami srebrnymi i miedzianymi z XVII wieku. Monety z czasów Jana Kazimierza i Jana III wagi kilku kilogramów zdeponowano na posterunku policji.

Dziennikarze na FON

Pan Marszałek Smigły-Rydz przyjął w sobotę delegację prezydium Związku Dziennikarzy R. P. w osobach: prezesa Związku M. Scieżyńskiego, wicepr. H. Wierzyńskiego i sekretarza generalnego M. Kozłowskiego.

Delegacja wręczyła Panu Marszałkowi m. in. uchwały walnego zjazdu Związku Dziennikarzy R. P. w sprawie opodatkowgnia się dziennikarstwa na Fundusz Obrony Narodowej.

Lekarz niemiecki pobity w Pradze

W pobliżu Pragi lekarz niemiecki dr. Stelzig został pobity w oberży przez kilku Czechów, którzy tłumaczyli się, iż zostali przez Niemca sprowokowani.

58 osób zamieszkałych zagranicą pozbawiono obywatelst. polskiego

Komisariat rządu na m. Warszawę ogłosił listę osób przebywających zagranicą, których pozbawiono obywatelstwa polskiego. Lista ta obejmuje 58 osób. Większość z nich zamieszkuje już od kilku lat poza granicami państwa polskiego: we Francji, Anglii, Palestynie i Ameryce.

Samolot fiński spadł na lotnisku

Helsingfors, 1. 8. Na lotnisku Malmi wydarzyła się katastrofa samolotu ćwiczebnego. Z nieustalonej dotąd przyczyny samolot spadł na lotnisko z niewielkiej wysokości.

Pilot poniósł śmierć.

Bomba w Jerozolimie

Jerozolima, 1. 8. Wieczorem w jednej z najbardziej zaludnionych części dzielnicy żydowskiej wybuchła bomba. Odgłos wybuchu słychać było w całym mieście.

Liczba ofiar nie jest dotychczas znana.

* * *

Bejrut, 1. 8. O godz. 20-tej w Jerozolimie w alei króla Jerzego wybuchły dwie bomby. 7 osób odniosło rany.

Sprawcy zamachu zdołali zbiec.

* * *

Jerozolima, 1. 8. Teroryści arabscy dokonali napadu na kolonię żydowską „Kroani" pod Haifą. W starciu z patrolem wojskowym dwaj arabowie zostali zabici.

Poza tym nieznani sprawcy podpalili stację kolejową w Kafriennis.

Ogólnopolskie zawody pływackie KPW.

w Wągrowcu

Wczoraj na jeziorze durowskim, przy plaży miejskiej, odbyły się ogólnopolskie zawody pływackieKPW. Organizacja zawodów była sprawna. Zgromadziły one też sporo publiczności. Startowało ok. 60 zawodników. W poszczególnych konkurencjach zwyciężyli: panie: 50 m dow. 1) Kabatówna Toruń 49,5, 2) Staschiewiczówna Poznań, 3) Kozakówna Poznań; 50 m klas.: 1) Ziółkowska Hal. Toruń 46,1, 2) Tostopówna Toruń 46,3, 3) Pasiówna Zofia Poznań 52,8; 50 m. grzbiet.: 1) Ziółkowska Toruń 0,50, 2) Tortopówna Toruń 0,51, 3) Kozakówna Poznań 0.53,4; sztafeta 3x50 m zmienny: 1) zespół Toruń 2.26,9, 2) zespół Ostrów.

Panowie do lat 32: 100 m dow.: 1) Stankiewicz Wacł. Wilno 1.16,7, 2) Rudy Paweł Katowice 1,39, 3)Torbiński Bogd. Poznań 2.16,4; 100 m grzbiet.: 1) Fernyś Józef Katowice 1,47, 2) Komorowski Kaz. Wilno 1,51, 3) Firlik Sylwester Poznań 1.58,5; 200 m klas: 1) Niewiadomski Wład. Wilno 3.31,2, 2) Firlik Sylw. Poznań 4.20,6, 3) Kraska Leon Katowice 5,50; 400 m dow.: 1) Stankiewicz Wilno 6,45, 2) Rudy Paweł Katowice 8.45,2, 3) Firlik Sylw. Poznań 9,20; sztafeta 3x100 zmien.: 1) zespół Wilno 4.46,9.

Panowie ponad lat 33: 50 m dow. 1) Maciejewski Jan Poznań 0,38, 2) Bernałowicz Wł. Wilno 0,39, 3) Jendryczak Sylw. Katowice 0.42,2; 50 m grzbiet.: 1) Pawlak Feliks Wilno 0.52,7, 2) Janowski Bol. Poznań 0.53,7; 100 m klas.: 1) Janowski B. Poznań 1.48,2, 2) Pawlak Feliks Wilno 1.50,5; 200 m klas.: 1) Miska Józef Katowice 4.4,8, 2) Janowski Bol. Poznań 4.5,9, 3) Dauksza Wł. Wilno 4,33; sztafeta 3x100 zmien.: 1) zespół Katowice 5.50,8, 2) zespół Wilno 5,56.

W ogólnej punktacji zwyciężył okręg Wilno 34 punkty, przed Poznaniem 23 i Katowicami 22.

Ponadto poza konkursem startowały zawodniczki i zawodnicy KPW Pomorzanin, osiągając znakomite wyniki.

Atrakcyjne zawody urozmaicono pokazowymi skokami z trampoliny.

Gospodarzami zawodów byli pp. mgr. Pater, referent Wychowania Fizycznego Zarządu Okręgowego K. P. W. w Poznaniu, Kowalski, referent Wychowania Fizycznego Zarządu Głównego K. P. W. w Warszawie i Szydłowski z Wągrowca, sędzia główny.

Nieustanne napady na Litwinów w Kłajpedzie

Kowno, 1. 8. Prasa litewska od tygodnia donosi o powtarzających się napadach na Litwinów i biciu szyb w sklepach litewskich w Kłajpedzie. Ostatnio wybito szyby w jednej z restauracyj litewskich w Kłajpedzie.

Kowno, 1. 8. Najwyższy trybunał litewski w Kownie stwierdził, że rozpatrywanie sprawy o zajścia kłajpedzkie należy do kompetencji sądu wojskowego i dlatego cała sprawa będzie przekazana władzom centralnym.

Tragiczne zakończenie podróży kajakiem

Bydgoszcz, 1. 8. Maszynista kolejowy z Katowic, Karol Puncek wybrał się z żoną i 4-letnim synkiem na wycieczkę kajakową do Bydgoszczy. Wybrał piękną trasę rzeki Brdy. Specjalnie po to przyjechał ze Śląska.

Po przebyciu prawie całej trasy o kilka kilometrów przed Bydgoszczą, w Opałowcu, kajak wpadł w gwałtowny wir i wywrócił się. Puncek zdołał jedynie wyratować żonę.

Na ratunek synka rzucili się dwaj wojskowi, jednak wir wciągnął dziecko w głąb i dopiero po dłuższym czasie udało się wydobyć zwłoki 4-letniego dziecka.

Smierć na przejeździe

Pniewy, 1. 8. W niedzielę rano, na przejeździe kolejowym pomiędzy stacjami Konin—Chełmno, samochód osobowy „Polski-Fiat", prowadzony przez 34-letniego Herberta Körbela, urzędnika gospodarczego majętności barona Massenbacha w Koninie pod Pniewami, najechany został przez pociąg osobowy, zdążający z Rokietnicy do Międzychodu.

Jak zdołaliśmy stwierdzić, Herbert Körbel jechał samochodem do Poznania i przed pociągiem usiłował przejechać przez tor kolejowy. Niestety nie zdołał przejechać toru kolejowego przed nadejściem pociągu i całą siłą uderzony został przez parowóz, który rozbił samochód. W wyniku katastrofy Herbert Körbel doznał poważnych okaleczeń.

Wezwane niezwłocznie Pogotowie Lekarskie z Poznania odwiozło ciężko poranionego w stanie beznadziejnym do szpitala diakonistek w Poznaniu. O godz. 13,30 Körbel zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

17-letnia Dunka przepływa morzem 43 km.

Na niezwykły wyczyn sportowy zdobyła się siedemnastoletnia Dunka, Jenny Kammersgaard. Oto przepłynęła, po uprzednim długo trwałym treningu, morzem 43 km z Gedser w Południowej Danii do niemieckiego kąpieliska morskiego — Warnemünde w przeciągu 51 godzin.

Nie będzie nowego dworca

Gdynia, 1. 8. Sprawa budowy dworca kolejowego w Gdyni została na razie odłożona i przez najbliższe 3 lata nie należy oczekiwać budowy nowego dworca z powodu braku funduszów odpowiednich na ten cel.

Sowiety wszędzie wietrzą szpiegów

Moskwa, 1. 8. W myśl rozporządzenia urzędu politycznego czerwonej armii, prowadzone są wykłady dla oficerów i żołnierzy o „metodach walki szpiegowsko-szkodniczo - dywersyjnej i terrorystycznej akcji wywiadów państw kapitalistycznych oraz ich agentury trockistowsko-bucharinowskiej".

„Krasnaja Zwiezda" rozpoczęła druk cyklu artykułów na ten temat, wykład ten został rozpoczęty artykułem prokuratora Wyszyńskiego p. t.: „Wywrotowa działalność wywiadów państw kapitalistycznych i ich agentur trockistowsko - bucharinowskiej". Oczywiście Wyszyński artykuł swój opiera na materiałach z przeprowadzonych przez niego ostatnio procesów.

Niemcy budują drogę z Frankfurtu do -- Warszawy

Berlin, 1. 8. Niemieckie biuro prasowe donosi:

„Władze niemieckie rozpatrują obecnie plan budowy sieci autostrad we wschodniej części Rzeszy. Mianowicie wzdłuż dwu osi powstałaby wielka autostrada, łącząca Szczecin ze Śląskiem oraz autostrada z zachodu na wschód, która mogłaby stworzyć wielki szlak pierwszorzędnej drogi z Frankfurtu do granicy wschodniej a stamtąd do Warszawy.

Ponadto przewidziane jest połączenie wielu miejscowości w Prusach i na całym wschodnim pograniczu niemieckim pierwszorzędnymi drogami".

Szczęśliwy

— Jak to dobrze, że ja nie jestem żyrafą.

— No i dlaczegóż to synuś?

— Bo kiedyżbym umył taką długą szyję?

Podaję do łaskawej wiadomości, że

osiedliłem się

z dniem 1 sierpnia br. w Wągrowcu

Rynek 17 (w domu p. Haławskiego)

Dr. med. Jankowiak Adam

lekarz

187

Z dniem 1 sierpnia 1938 r. **otworzyłem**

biuro pisania podań w Damasławku

w domu p. Kubiaka przy ul. Kcyńskiej

(czynne od godziny 9-tej do 15-tej)

Załatwiam wszelkie sprawy podań, odwołań, rent itp.

Jako powstaniec i inwalida uprzejmie proszę o łaskawe poparcie mego biura.

Józef Niespodziany

Damasławek

186

Poszukuję

posady do lekkich prac domowych z szyciem. Zgłoszenia do admin. G. W. 184

Udzielam

prawidłowych lekcyj gry na skrzypcach oraz wiolonczeli.

Franciszek Piesik,

Kościuszki 56.

przyjmuje do wykonania po przystępnych cenach

Drukarnia W. Kubanka

Ogłaszajcie się w „Głosie Wągrowieckim"

Drukarnia W. Kubanka

w WĄGROWCU

ul. Kościuszki 5 ——::—— Telefon 126

WYKONUJE

DRUKI

dla urzędów, przemysłu, handlu, rzemiosła i osób prywatnych jak również dla towarzystw

po cenach najniższych i z dostawą natychmiastową.

Formularze

„Spisy spraw"

dla zarządów gminnych

są do nabycia w drukarni

W. Kubanka w Wągrowcu

Wydawca Wojciech Kubanek — Redaktor odpowiedzialny Wojciech Kubanek w Wągrowcu. — Czcionkami drukarni W. Kubanka w Wągrowcu.